

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ενιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν γὰρ ἡμῶν ὑπηρεσίαν, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχίου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἑσωτερικοῦ δραχ. 7.—Ἑσωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Δι' συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς
καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.—Ἐν τῷ Ἑσπ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἔναντι Χρυσοσπηλαιωτίσσης

Περίοδος Β'.—Τόμ. 3ος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ἰουνίου 1896

Ἔτος 18ον.—Ἀριθ 22

ΚΑΙΣΑΡ ΚΑΣΚΑΜΠΕΛ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
(Συνέχεια· ἴδε σελ. 161)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

ΠΟΡΤ-ΚΛΑΡΑΝΣ

Τὸ Πορτ-Κλαράνς εἶνε ὁ ἀπώτατος πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ λιμὴν, ἐξ ὧν ἔχει ἡ Ἀρκτὶς Ἀμερικὴ ἐπὶ τοῦ Βεργιγγίου Πορθμοῦ. Κεῖται πρὸς νότον τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Πρίγκηπος τῆς Οὐαλίας καὶ ἀκριβῶς εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἀκτῆς, ἐφ' οὗ σχηματίζεται ἡ ῥίς τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς, τὴν ὁποίαν παρουσιάζει ἐν κατατομῇ ἐπὶ τοῦ χάρτου ἡ παραλία τῆς Ἀλάσκας. Ὁ λιμὴν οὗτος θεωρεῖται ἀσφαλίστατος καὶ ἐκτιμάται μεγάλως ὑπὸ τῶν θαλασσοπόρων, καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ τῶν φαλινοθηρῶν, τῶν ὁποίων τὰ πλοίαρια διασχίζουν τὰς βορείας θαλάσσας.

Ἡ Εὐδρομος Οἰκία ἐστάθμευσεν ἐπὶ τῆς ἐνδοτέρας ἀκτῆς τοῦ λιμένος, παρὰ τὸ στόμιον μικροῦ ποταμοῦ καὶ παρὰ τὴν βᾶσιν ἀποκρήμων βράχων, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὁποίων ὑπῆρχον καχεκτικαὶ τινες σημύδαι. Ἐδῶ θὰ ἐγίνετο ὁ μικρότερος σταθμὸς ὅλου τοῦ ταξιδίου. Ἐδῶ θὰ παρετείνετο ἐπὶ πολὺ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ μικροῦ θιάσου — ἀνάπαυσις καταναγκαστικὴ, τὴν ὁποίαν ἐπέβαλλεν ἡ κατάστασις τοῦ πορθμοῦ, ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ὁποίου δὲν εἶχεν ἀκόμῃ στερεοποιηθῇ.

Περὶ τὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ ἀμαξὰ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τον διαπεράσῃ διὰ πλοίου, διότι εἰς τὸ Πορτ-Κλαράνς δὲν ὑπῆρχον παρὰ μόνον ἀλιευτικὰ πλοία ἄρια ἐλαφρότατα. Ἐπρεπε κατ' ἀνάγκην νὰ ἐμμεῖνουν εἰς τὸ ἀρχικὸν σχέδιον καὶ νὰ φθάσουν εἰς τὴν ἀσιατικὴν ἀκτὴν, μόνον ὅταν ἡ θάλασσα θὰ μετεβάλλετο εἰς ἀπέραντον παγωμένην ἔκτασιν.

Ὁ μακρὸς οὗτος σταθμὸς δὲν ἦτο ἀνωφελὲς, καθ' ἣν στιγμὴν ἐπρόκειτο νὰ ἐπιχειρήσουν τὸ δεύτερον μέρος τοῦ τα-

ξιδίου τούτου, ὅτε καὶ θὰ ἤρχιζαν ἀληθῶς αἱ φυσικαὶ δυσχέρειαι, ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ ψύχους, κατὰ τῶν χιονοστροφίλων, τοῦλάχιστον μέχρις οὗ ἡ Εὐδρομος Οἰκία θὰ ἐφθάνεν εἰς τὰς εὐπροσιτωτέρας χώρας τῆς μεσημβρινῆς Σιδηρίας. Ἐως ἐκεῖτόμως ἐμεσολάβουν ἐβδομάδες τινὲς καὶ ἴσως μῆνες δυσχερεστάτης πορείας, διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ εἶνε εὐτυχεῖς ὅτι εἶχον ἀρκετὸν καιρὸν εἰς τὴν διάθεσιν των, διὰ νὰ συμπληρώσουν τὰς ἀναγκαίαις προετοιμασίας τοῦ ἐπιπόνου ταξιδίου. Τῷ ὄντι, ἂν καὶ πολλὰ πράγματα εἶχον ἀγοράσῃ ἀπὸ τοὺς ἰνδοὺς τοῦ Νουλάτου, τοῖς ἔλειπον ἀκόμῃ ἄρκετά, τὰ ὁποῖα ὁ Κασκαμπέλ ἐπρόκειτο νὰ προμηθευθῇ εἴτε ἀπὸ τοὺς παρεπιδήμους ἐμπόρους, εἴτε ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς τοῦ Πορτ-Κλαράνς.

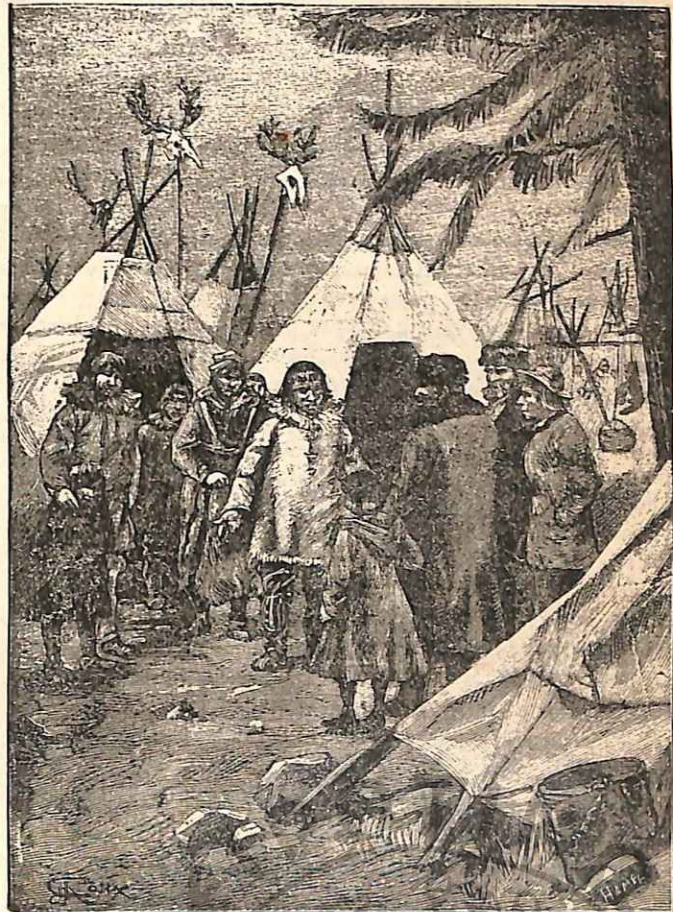
Ἐκ τούτου συναγεται ὅτι ὁ θιάσος τοῦ ἡσθάνθη ἀληθῆς εὐχαρίστησιν, ὅταν τον ἤκουσε προφέροντα τὴν συνειθισμένην του φράσιν :

« Ἄλτ! Ἀνάπαυσις! »

Τὸ παράγγελμα τούτου, τὸ τὸσον εὐπρόσδεκτον κατὰ τὰς στρατιωτικὰς πορείας καὶ τὰ γυμνάσια, διεδέχθη εὐθὺς ἐν ἄλλο, τὸ ὁποῖον ἐξεφώνησεν ὁ μικρὸς Ἀλέκος :

« Τοὺς ζυγοὺς λύσατε! »

Ἐννοεῖται ὅτι καὶ τοῦτο ὁ θιάσος



« Πολὺ φιλοξένως ἐγένοντο δεκτοὶ εἰς τὰς σκηνὰς τῶν Ἑσκιμῶν. »
(Σελ. 170, στήλ. 6'.)

ἐξετέλεσε μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας.

Ἡ ἀφίξις τῆς Εὐδρομου Οἰκίας εἰς τὸ Πορτ-Κλαράνς δὲν ἦτο δυνατόν φυσικὰ νὰ παρέλθῃ ἀπαράτητος. Οὐδέποτε τοιαύτη ἀμαξὰ εἶχε προχωρήσῃ τόσο μακρὰν, ἀφ' οὗ ἐφθασεν ἤδη εἰς αὐτὰς τὰς ἐσχατίας τῆς Ἀρκτῆς Ἀμερικῆς! Πρώτην φοράν ἐβλεπόν γάλλους σχοινοβάτας τὰ κατὰ πληκτα ὄμματα τῶν ἰθαγενῶν!

Εἰς τὸ Πορτ-Κλαράνς, ἐντὸς τοῦ συνήθους πληθυσμοῦ τῶν Ἑσκιμῶν καὶ τῶν ξένων ἐμπόρων, ὑπῆρχον ἀκόμῃ καὶ μερικοὶ ῥώσοι ὑπάλληλοι. Ἦσαν ἐκεῖνοι

οι όποιοι από τής προσαρτήσεως τής 'Αλάσκας εις τας 'Ηνωμένας Πολιτείας, είχαν διαταχθή να διέλθουν τον Πορθμόν δια να φθάσουν είτε εις την χερσονήσον των Τσουξής επί τής ασιατικής ακτής, είτε εις τον Πετρόπαυλον, την πρωτεύουσαν τής Καμπούιαντας. Οι ρώσοι ούτοι συνηνώθησαν μετά των λοιπών κατοίκων προς υποδεξίωσιν τής οικογενείας Κασκαμπέλ, πρέπει όμως να ομολογήσωμεν ότι η υποδοχή των 'Εσκιμώων υπήρξεν εξαιρετικώς εγκάρδιος και θερμή.

Ήσαν αυτοί εκείνοι οι 'Εσκιμώοι, τους οποίους μετά δώδεκα έτη επέρωτο να συναντήση ο διάσημος θαλασσοπόρος Νορθωνσκώλδς εις τας ακτάς εκείνας κατά την τολμηράν εξερεύνησιν του, καθ' ήν ανεκάλυψε τον προς τα βορειοανατολικά πόρον. Την εποχήν εκείνην τινές των ίθαγενών τούτων ήσαν έφωτισμένοι δια πολυκρότων και τυφεκίων, — των πρώτων δώρων του αμερικανικού πολιτισμού.

Επειδή μόλις είχε αρχίση το θέρος, οι ίθαγενείς του Πόρτ-Κλαράνς, δεν είχαν αποβάλλη εισέτι τας χειμερινάς των ένδυμασίας. Κατόικουν εις μικράς και πολύ κομφάς σκηνάς από χονδρόν βαμβακερόν ύφασμα με ζωηρούς χρωματισμούς. Τα οικιακά των σκεύη ήσαν κατασκευασμένα από κελύφη κοκκοβαλάνων.

Ο Μακρολέλεκας όταν είδε δια πρώτην φοράν τα περιεργα αυτά σκεύη, ανέκραξε :

« Μπα ! υπάρχουν εδώ κοκκοφοίνικες ; — Έκτός αν... » απήντησε μειδιών ο κύριος Σέργιος, τα καρδία αυτά τα φέρνουν από τας νήσους του Ειρηνικού οι φαλινοθήραι, που έρχονται εις το Πόρτ-Κλαράνς, και τάνταλάσσουν με άλλα πράγματα των 'Εσκιμώων... »

Και είχε δίκαιον ο κύριος Σέργιος. « Άλλως τε, αι σχέσεις μεταξύ αμερικανών και ίθαγενών ήσαν ήδη προηγμένα, είχανοντο δε μεταξύ των και έπιμιξίαι, μεγάλως συντελοῦσαι εις την ανάπτυξιν και την πρόοδον τής έσκιμώας φύλης.

Επί του προκειμένου παρατηρούμεν — όπως θα ίδωμεν και αργότερα — ότι ουδεμία ομοιότης τύπου και ήθων υπάρχει μεταξύ των 'Εσκιμώων τής 'Αμερικής και των ίθαγενών τής 'Ασιατικής Σιβηρίας. Τα άλασκανικά αυτά φύλα ούτε καν την γλώσσαν έννοούν, την λαλουμένην προς βορράν του Βεριγγείου Πορθμού. Άλλ' επειδή το ιδίωμα των ήτο κράμα αγγλικών και ρώσικων λέξεων, δεν ήτο δύσκολον να συνεννοηθή τις μαζί των.

Δια τούτο, από τας πρώτας ημέρας τής εγκαταστάσεώς της, η οικογένεια Κασκαμπέλ έζητησε να σχετισθή με τους

ίθαγενείς τους διεσπαρμένους περίξ του Πόρτ-Κλαράνς. Επειδή δε πολύ φιλοξένως εγένετο δεκτή εις τας σκηνάς των αγαθών αυτών ανθρώπων, δεν έδίστασε να τοις ανοίξη τας θύρας τής Εύδρου Οικίας — πράγμα δια το όποιον κανείς δεν θα μετενόει.

Οι 'Εσκιμώοι ούτοι είνε άλλως πολύ περισσότερον πολιτισμένοι αφ' όσον πιστεύεται κοινώς. Τους νομίζουν ως είδος φωκών λαλουσών, αμφιβίων ανθρώπων — μόρφων, κρίνοντας μόνον από τα ένδύματα, τα όποια φορούν, προπάντων κατά τον χειμώνα. Άλλα δεν συμβαίνει ούτω οι 'Εσκιμώοι του Πόρτ-Κλαράνς και εϋπρόσωποι είνε και εϋχαρίστοι εις την συναναστροφήν. Μερικοί ένδύνονται σχεδόν κατά των ευρωπαϊκών τρόπων — άλλα και αυτοί οι διατηροῦντες την έγχωρίαν ένδυμασίαν, φέρουν με πολλήν φιλοκολίαν τα έν δέρματος ρέννου ή φώκης ένδύματα και ζωγραφίζουν φιλορέσκως το πρόσωπον. Οι άνδρες έχουν βραχύ και άραιόν γένειον. Από τρεις όπας, τας όποιās κάμνουν με τέχνην εις την γωνίαν των χειλέων, κρεμούν μικρούς κρίκους από όστουν γεγλυμμένον, παρόμοια δε κοσμήματα άναρτώνται και από τον χόνδρον τής μύτης των. Έν μιᾷ λέξει, οι 'Εσκιμώοι οι όποιοι έδεξιόθησαν την οικογένειαν Κασκαμπέλ δεν έχουν διόλου αποτρόπαιον όψιν — οίαν έχουν συχνάκις οι Σαμογέδαι και άλλοι ίθαγενείς τής ασιατικής ακτής. Αι γυναίκες, και προπάντων αι νεάνιδες έφόρουν ένωτια από μαργαρίτας και βραχιόλια σιδηρά ή χαλκά, με λεπτότητα επεξεργασμένα.

Πρέπει επίσης να σημειώσωμεν ότι οι 'Εσκιμώοι ούτοι ήσαν τίμιοι και άκριβεις εις τας συναλλαγάς των, αν και μέχρι υπερβολής αγαπώντες να κ α μ ν ο υ ν παζ α ρ ι α. Άλλα να τους κατακρίνη τις μόνον δια το έλάττωμα τούτο, θα ήτο σκληρότης και άδικία.

Η έντελεστερά ισότης επικρατεί μεταξύ των δεν έχουν ούτε καν φυλάρχους. Η θρησκεία των είνε ειδωλοατρική. Λατρεύουν ως θεούς μορφάς τινας γεγλυμμένας επί ξύλου και έρυθροβαφεϊς, παριστώσας διάφορα είδη πτηνών, αι πτέρυγες των όποιων είνε ανοικταί ως μεγάλα ριπίδια. Έχουν τα ήθη άγνά, οικογενειακόν αίσθημα άρκετά ανεπτυγμένον, τρέφουν σεβασμόν προς τους γονείς, στοργήν προς τα τέκνα, εϋσεβή λατρείαν προς τους νεκρούς, τα πτώματα των όποιων, άνηρτημένα εις τον αέρα, φέρουν έορτάσιμα ένδύματα, και πλησίον των όπλα και σκεύη διάφορα.

Οι Κασκαμπέλ ηϋχαριστούντο πολύ από τους καθημερινούς εκείνους περιπάτους, τους όποιους έκαμνον εις τα περίχωρα του Πόρτ-Κλαράνς. Συχνάκις έπίσης μετέβαινον προς έπίσκεψιν ενός

παλαιού έλαιοποιείου, ιδρυθέντος υπό αμερικανού και λειτουργούντος ακόμη την εποχήν εκείνην.

Τα δένδρα δεν σπανίζουν εις την χώραν και το έδαφος της είνε άρκετά χλοερόν, κατ' αντίθεσιν προς την γυμνότητα τής χερσονήσου των Τσουξής, εις την αντίπεραν όχθην του Πορθμού. Τούτο προέρχεται εκ του ότι, κατά μήκος μέν τής ακτής του Νέου κόσμου άνέρχεται έν ρεϋμα θερμόν, προερχόμενον από τας διακεκαυμένας παραλίας του Ειρηνικού, ένφ κατά μήκος τής σιβηριακής ακτής κατέρχεται ρεϋμα ψυχρόν, άναχωρούν από τας πολικάς θαλάσσας.

Έννοείται ότι ο Κασκαμπέλ δεν είχε διόλου κατά νουν να δώση παραστάσεις πρό των ίθαγενών του Πόρτ-Κλαράνς. Έφοβείτο και δικαίως, μήπως ήθελε πάθη όσα και εις το φρούριον Γιουκών. Το φρονιμώτερον ήτο να μη έκθέση και πάλιν εις κανένα κίνδυνον την φήμην τής οικογενείας.

Έν τούτοις αι ημέραι παρήρχοντο, περισσότεραι τφ όντι αφ' όσας έχρειάζετο προς άνάπαυσιν ο μικρός θίασος. Βεβαίως μετά μίαν έβδομάδα άναπαύσεως εις το Πόρτ-Κλαράνς, όλοι θα ήσαν εις κατάστασιν νάντιμετωπίσουν τους κόπους του σιβηριανού ταξιδιού.

Άλλ' η δια του πορθμού διάβασις ήτο ακόμη αδύνατος. Μολονότι η θερμοκρασία, ήδη περί τα τέλη του Σεπτεμβρίου, είχε κατέλθη κάτω του μηδενός του εκατονταβάθμου, το στενόν τής θαλάσσης το χωρίζον την 'Ασίαν από την 'Αμερικήν, δεν είχε παγώση ακόμη. Και ναί μεν πολυάριθμοι πλεόντες πάγοι, σχηματιζόμενοι άφθότως εις τας έσχατίας του Βεριγγείου, διήρχοντο έλόνες, διευθυνόμενοι προς βορράν κατά μήκος τής 'Αλασκανικής ακτής, υπό την ώθησιν του ρεύματος, του έρχομένου από τον Ειρηνικόν — άλλ' έπρεπε να περιμείνη τις έως οϋ ήθελον στερεωθή και συσσωρευθή, σχηματίζοντες ούτως άπέραντον στρώμα πάγου, άκίνητον και άμαξιτόν μεταξύ των δύο ήπειρων.

Ητο φανερόν ότι επί τής παγωμένης αυτής έκτάσεως, συμπαγούς άρκούντως, ώστε να διέλθη επ' αυτής όλόκληρος πυροβολαρχία, ή Εύδρου Οικία οϋδένα θα διέτρεχε κίνδυνον. Άλλως εις το στενώτερον μέρος του πορθμού η άπόστασις ήτο μόλις εΐκοσι λευγών από του άκρωτηρίου του Πρίγκηπος τής Ουαλίας, όλίγον άνωθεν του Πόρτ-Κλαράνς, μέχρι του μικρού λιμένος τής Νουμάνας επί τής σιβηριακής ακτής.

« Τι διάβολο ! είπεν ήμέραν τινά ο Κασκαμπέλ. Τόση δύσκολον πράγμα ήτο να κάμουν οι 'Αμερικανοί μίαν γέφυραν ! — Τι λέτε ; γέφυραν εΐκοσι λευγών ; ανέκραξεν ο 'Αλέκος.

— Και διατί όχι παρετήρησεν ο

Γιάννης. 'Ημπορούσαν να την στηρίξουν εις το μέσον του πορθμού, επί ενός νησιδρίου το όποϊον υπάρχει εκεί.

— Δεν θα ήτο αδύνατον, απεκρίθη ο κύριος Σέργιος — και εμπορούμεν να έλπίζωμεν ότι θα γίνη και τούτο μίαν ήμέραν, όπως πάν ό,τι δύναται να συλλάβη ο ανθρώπινος νους.

— Μήπως τώρα δεν σκοπεύουν να κάμουν γέφυραν εις τον πορθμόν του Καλαί ; είπεν ο Γιάννης.

— Έχεις δίκαιον, φίλε μου, απεκρίθη ο κύριος Σέργιος. Πρέπει όμως να ομολογήσωμεν ότι μία γέφυρα επί του Βεριγγείου πορθμού θα ήτο όλιγώτερον χρήσιμος από μίαν γέφυραν ένώνουσαν το Καλαί με την Δούβρην. Βεβαίως οϋτε τα έξοδα της δεν θα έδγαζεν !

— Αν δεν θα ήτο χρήσιμος δια τους ταξιδιώτας εν γένει, δι' ήμās τούλάχιστον θα ήτο πάρα πολύ... παρετήρησεν η Κορνηλία.

— Αυτό λέγω κ' εγώ ! ανέκραξε φαιδρώς ο Κασκαμπέλ. Άλλα κατά τα τρία τέταρτα του έτους υπάρχει η γέφυρά μας, μία γέφυρα από πάγον, τόσον στερεά όσον και οιαδήποτε άλλη από ξύλον ή από σίδηρον ! Την ανοικοδομεί κατ' έτος η κυρία Φύσις και δεν ζητεί οϋτε καν διόδια ! »

Ο Κασκαμπέλ είχε δίκαιον. Είς τι θα έχρησίμευε μία γέφυρα, δια την όποιαν θα έδαπανώντο εκατομμύρια, αφ' οϋ ήρκει κανείς νάνημείνη την κατάλληλον εποχήν, δια να διέλθη ασφαλώς είτε πεζός είτε εφ' άμάξης ;

Τφ όντι δε τούτο δεν θα έβράδυνεν επί πολύ. Ολίγη ύπομονή έχρειάζετο. (Έπαται συνέχεια)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΥΛΑ

Καλή μου κόρη ζηλευτή, ροδόπλαστη μικρούλα, για έλα πές μου το ! Γιατί τρέχεις εις όλα πεταχτή, μικρή νοικοκυρούλα ;

Γιατί την κούκλα παραιτᾷς ος μιᾷ γωνιά ριγμένη και'ς όλα πρόθυμη πετᾷς, σκουπίσεις, ράπτεις και κεντᾷς, μικρή μου προκομμένη ;

— Το καθόνιο τῶχω ντροπή κι' όχι την εργασία. Ο άλλος ό,τι θέλει ός 'πῆ, εγώ γεμάτη προκοπή γεμάτη προθυμία

Σ' όλα θα τρέχω πεταχτή και μ' ανοικτή καρδούλα κι' αν θέλεις τώρα το γιατί, μάθε πως θέλω ζηλευτή νᾶμαι νοικοκυρούλα.

Ι. Θ. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ



ΑΘΗΝΑΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΑ ΤΑ ΚΟΡΑΣΙΑ

Άγαπητοί μου,

Σήμερον έπρεπε να γράψω μάλλον άγαπηταί μου. Διότι κυρίως άπευθύνομαι προς τας μικράς μου φίλας. Τούτο όμως δεν σημαίνει ότι δεν θέλω να με αναγνώσουν και οι μικροί μου φίλοι. Μήπως δεν με αναγινώσκουν τα κοράσια, και όταν άπευθύνωμαι περισσότερον προς τα άγόρια ; Και απόδειξις τούτου τα παράπονα, αι αίτιολογίαι, αι διαμαρτυρίαι...

Πρίν προχωρήσω και σας είπω περι τίνος πρόκειται άκριβώς, θα προλάβω μίαν έρώτησιν σας : Διατί λοιπόν δεν έγραψα άγαπηταί μου ; Θα σας είπω, δια να είμεθα εξηγημένοι μιᾷ για πάντα. Το άρσενικόν είνε επικρατέστερον του θηλυκού — αυτό το έμάθατε και εις το Σχολείον. Άλλ' ό,τι βέβαια δεν περιμένετε να μάθετε από έμέ είνε ότι λέγων άγαπητοί μου τας περισσότερας φορές έννοώ εξίσου άγόρια και κοράσια, ότι προσπαθώ ώστε τα γραφόμενά μου να ενδιαφέρουν όμοιως άγόρια και κοράσια και αι συμβουλαί μου να είνε χρήσιμοι τόσοις εις τα μέν όσον και εις τα δέ. Αν τώρα τύχη καμμίαν φοράν να όμιλήσω και περί ένασχολήσεων, αι όποια ενδιαφέρουν αποκλειστικώς και μόνον τα άγόρια, νομίζω ότι δεν πρέπει δι' αυτό τα κοράσια να ζηλεύουν. Είνε τόσφ έκτακτον το πράγμα ! Τούλάχιστον έως τώρα δεν μου συνέβη ποτέ...

Έχω ύπ' όψει μου δύο επιστολάς μικρών μου φίλων (γένους θηλυκού). Η μία διαμαρτύρεται έντόνως και ζωηρώς, διότι γράφων έσχάτως περί 'Ολυμπιακών Αγώνων και άθλητικών ασκήσεων, είχα ύπ' όψει μου μόνον τα άγόρια. Πώς, λέγει, μήπως και τα κοράσια δεν ενδιαφέρονται δια τους 'Ολυμπιακούς Αγώνας ; Μήπως και αυτά δεν γυμνάζονται ; Προσθέτει δε εύφως, χάριν μεγαλύτερας πειθοῦς, ότι αυτή, η αδελφή της, ο μικρός ανεψιός της, — ο όποιος φαίνεται ότι τόσοις μικρός είνε ακόμη, ώστε φορεϊ φουστάνια και έπομένως άνήκει μάλλον εις το γυναικείον φύλον, — και αι εξαδέλφαι της, έχάλασαν αυτών τον μῆνα εις τας ασκήσεις από δύο ζευγάρια παπούτσιαν (Έδω άνοίγω παρένθεσιν : Φαντασθήτε τους μορφασμούς των διαφόρων γονέων, όταν είδαν τους λογαριασμούς των διαφόρων υποδηματοποιών).

Τῆς άλλης έπιστολογράφου το παράπονον είνε κάπως μετριώτερον, γλυκύτερον. Αυτή παραδέχεται ότι αι άθλητικαί ασκήσεις ενδιαφέρουν τα άγόρια, παρακαλεί δε τον Φαίδωνα — με την δελεαστικήν ύπόσχεσιν ότι, μετά των μικρών όμοφύλων της, θα μ' εύγνωμονή αιώνιως, — αν υποδείξω καμμίαν ιδιαιτέραν ένασχόλησιν, καλήν αποκλειστικώς δια κοράσια.

Νομίζω ότι αυταί αι δύο επιστολαί άντιπροσωπεύουν την διχασμένην γνώμην του μικρού ώραιου φύλου και ίσως δεν θα κίωω άσχημα αν, άπαντών σμερον κατά καθήκον, προσπαθήσω να τας συμβιάσω.

Άκούσατε λοιπόν.

Παραδέχομαι και εγώ ότι αι άθλητικαί ασκήσεις ενδιαφέρουν και τα κοράσια. Μήπως και αυτά δεν έχουν ανάγκην τής τονώσεως και τής καλλιγραμμίας, την όποιαν χαρίζει η γυμναστική ; Μήπως η γυμναστική δεν είνε ωφέλιμος δι' όλα τα σώματα ; έπομένως μήπως δεν πρέπει να γυμνάζωνται και τα κοράσια ; Οϋτε εγώ είπα το έναντίον ποτέ, οϋτε κανείς άλλος. Είνε άληθές ότι εις τους 'Ολυμπιακούς Αγώνας δεν λαμβάνουν μέρος κοράσια. Τούτο σημαίνει μόνον ότι τα κοράσια πρέπει να ασκούνται όλίγωτερον, μετριώτερον, σεμνότερον από τα άγόρια. Σήμερον π.χ. χαλοῦν δύο ζεύγη υποδήματα τον μῆνα. Δεν είν' έτσι ; Αν το χάλασμα περιορισθῇ εις έν μόνον ζεύγος τον μῆνα, εγώ δεν έχω να είπω τίποτε... λογαριασθήτε πλέον με τους γονεΐς σας.

Άλλ' ό,τι η γυμναστική δεν άποτελεί την μόνην ειδικώς κατάλληλον ένασχόλησιν δια τα κοράσια, και αυτό το παραδέχομαι. Υπάρχουν τόσαι άλλαι ένασχολήσεις, εις τας όποιās και σκοπιμώτερον να επιδώσουν και εύκολώτερον νάναδειχθοῦν δύνανται τα κοράσια ! Το καλλιτεχνικόν κέντημα π.χ. το έχετε δια μικρόν πράγμα ; Και είδατε ποτέ σας άγόρι να κεντᾷ ; Επειτα η ζωγραφική δεν είνε θαυμασία ένασχόλησις και ένας έξοχος ζωγράφος δεν έμπορεί να είνε άρσενικός όπως και θηλυκός ;... Άμέ η μουσική ! Δεν νομίζει κανείς ότι έγινεν έπίτηδες δια τας γυναίκας ; Ω, τί έξοχον πράγμα η μουσική !

Άλλ' από όλ' αυτά προτιμώ, δι' έν κοράσιον, την σπουδήν των οικιακών έργων. Σας βεβαιώ, ότι το άρωμα το όποϊον διαχύνει μιᾷ μικρᾷ νοικοκυρούλα, το θεωρῶ άνώτερον από όλα τα καλλιτεχνικά, τα ζωγραφικά και τα μουσικά άρώματα... Τον καιρόν ο όποιος σᾶς μένει από τα μαθήματά σας, από τα έργόχειρά σας, από την γυμναστικήν σας, από τα παιγνίδιά σας και τους περιπάτους σας, — και με όλ' αυτά είξούρω ότι σᾶς μένει άρκετός καιρός, — θα τον δα-

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1879—1893)

Ἡ πρώτη περίοδος τῆς «Διαπλάσεως» ἀποτελεῖται ἐκ τόμων 24, τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ ποικίλλει ὡς ἑξῆς :

Α'.—Πρὸς δραχμὴν 1 ἕκαστος διὰ τοὺς ἐν Ἀθήναις, δραχ. 1,10 διὰ τοὺς ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ φρ. χρ. 1 διὰ τοὺς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ, ἑλευθεροὶ ταχυδρομικῶν τελῶν, τιμῶνται οἱ ἐπόμενοι 16 τόμοι τῆς πρώτης περιόδου τῆς «Διαπλάσεως» : 4ος, 5ος, 6ος, 7ος, 9ος, 11ος, 15ος, 16ος, 17ος, 18ος, 19ος, 20ος, 21ος, 22ος, 23ος, 24ος, πωλούμενοι καὶ χωριστὰ ἕκαστος.

Β'.—Πρὸς φρ. 2,50 ἕκαστος πωλοῦνται οἱ ἐπόμενοι 6 τόμοι τῆς πρώτης περιόδου τῆς «Διαπλάσεως» : 1ος, 3ος, 8ος, 12ος, 13ος, 14ος.

Παραγγελλῆται μετὰ τοῦ ἀντιτίμου (δεκτοῦ καὶ εἰς γραμματόσημα παντὸς Κράτους) ἀπευθύνονται δι' ἐπιστολῆς συστημένης κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν κ. Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ, ἐκδόστην τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων»

Ὅδὸς Αἰόλου 119—Εἰς ΑΘΗΝΑΣ.

Γ'.—Φράγκα 10 τιμᾶται ὁ 10ος τόμος, πλησιάζων νὰ ἐξαντληθῇ, ὅπως ἐξηγητήθη ἤδη ὁ 2ος πωληθέντων τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἑκατὸν ἀντιτύπων πρὸς 10 φρ.

Σημειωτέον ὅτι καὶ ἐκ τῶν 16 τόμων τῆς δραχμῆς οἱ βαθμῆδον ἐξαντλούμενοι θὰ ὑπερτιμηθῶσι καὶ αὐτοί.

ΤΟΜΟΙ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ (ἀπὸ τοῦ 1894)

Δύο τόμοι τῆς δευτέρας περιόδου ἐξεδόθησαν μέχρι τοῦδε ἤτοι :

Τόμος 1ος τῆς Β' περιόδου (1894) τιμᾶται φρ. 7

Τόμος 2ος τῆς Β' περιόδου (1895) » » 7

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Στεφανῆκης σηκώνεται πολὺ ἀργά. Ὁ πατέρας του θέλει νὰ τον πείσῃ ὅτι εἶνε ὠφέλιμον ὑπ' ὕλας τὰς ἐπόψεις νὰ ἐξυπνᾷ πρωτὶ καὶ ὕστερ' ἀπὸ πολλὰ ἄλλα ἐπιχειρήματα, τοῦ λέγει :

— Νά, ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἐσηκώθηκε πολὺ ἐνωρὶς ἤνυρε μιὰ μέρα 'ς τὸ δρόμο ἕνα πορτοφόλι γεμάτο χρήματα.

Καὶ ὁ Στεφανῆκης διακόπτων :

— Ὁ, μπζμπά ! ἐκεῖνός ποῦ τα ἔχασε, πρέπει νὰ ἐξυπνοῦσε πολὺ ἐνωρίτερα.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Χαλασμοῦ Κόσμου

Τὸν Κουφιοκεφαλῆκην ἔρωτᾷ ἕνας συμμαθητῆς του 'τί εἶνε *μυῖας*.

Καὶ ὁ Κουφιοκεφαλῆκης μετὰ σοβαρὸν ὕφος :

— Ἐκεῖνος ποῦ πίνει *μυῖτες*.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ταπινοῦ Ἰου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ πολὺ, καὶ πολὺ, νὰ κρατήσωμεν τακτικὴν ἀλληλογραφίαν, νέε μου φίλε Αθανάσιε Χατζημέμε. Νά μου γράφῃς λοιπὸν συχνὰ καὶ νὰ λάβῃς ἂν θέλῃς, ἐν ψευδώνυμον. Σοῦ ἔστειλα τὸ φυλλάδιον ποῦ σου ἔλειπε.

Νά σου ζήσῃ ἡ γεία σου ἀδελφοῦλα, *Χρυσῇ Ἀμμονιδίᾳ* ! Τὴν εὐχίστην ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου. Βά, βί, ἀγκοῦ, ἀγκοῦ, ἔ ; Πότε θά μου γράψῃς καὶ αὐτὴ κανένα γραμματάκι ;

Εὐγε, Σοφία μου, εὐγε, μικρά μου. Ἀφ' οὗ τώρα ποῦ εἶσαι πέντε χρόνων γράφῃς ἔτσι, φαντάζομαι τί εὐμορρα θὰ γράφῃς ὅταν θὰ ὑπάγῃς καὶ εἰς τὸ Σχολεῖον. Νά μου φιλήσῃς τὴν Νίτσαν, τὸν Μίμην καὶ τὸ μωρό.

Με πολλὴν συγκίνησιν ἀνέγνωσα τὴν ἐπιστολήν σου, *Ἀνδρεῖτε Σουλῶδη*. Ἀλλ' αὐτὸ ποῦ μου προτείνεις δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ διὰ λόγους ἀνωτέρους. Εὐχαρίστως εἶδον ὅτι θὰ λάβῃς μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν.

Καλὲ Γεῖτον, ἂν καμμίαν φορὰν δὲν σου ἀπήνησα μετὰ τὸ ψευδώνυμόν σου, θὰ πῇ ὅτι δὲν το εἶχες σημειώσῃ εἰς τὴν ἐπιστολήν σου.

Καὶ ὁ *Καλὲ Γεῖτον* πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ μάθῃ τὸ ἀληθὲς ὄνομα τῆς *Ἀντικῆς Νουκτῆς*, ἀλλὰ φοβεῖται, λέγει, νὰ μὴ τευ ἀπαντήσῃ ὡς ἀπῆνησεν ὁ *Χαλασμοῦ Κόσμου* εἰς τὸν *Πανελλήνιον Δία*· ἀλλὰ πάλιν δὲν πιστεύει νὰ το κάμῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ὅτὰ το ἰδοῦμε.

Δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχῃς κανένα δισταγμόν, ὅτι

θά σ' ἐδεχόμην με ἀνοικτὰς ἀγκάλας, *Νύμφη τοῦ Διγαίου* (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμόν μου ἤρесе περισσότερον). Πόσον μ' ἐχαροποίησες, δύσκολα θὰ το φαντασθῇς. Γράφε μου ὅσον συχνότερα δύνασαι. Ἀκούς ;

Ὅλοι καλὰ, μὴδὲ τῆς Πίσσας ἐξαιρουμένης, *Ποιήτρια Σαπφῶ*. Εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὰς ἐνθουσιώδεις ἐκφράσεις σου. Ἀλλὰ διατὶ δὲν μου γράφεις συχνὰ ;

Ἡ *Ποιήτρια Σαπφῶ* συγχαίρει τὴν *Ἀγτι-κὴν Νόκτα* διὰ τὸ βραβεῖον τῆς Α' Κυριακῆς. Εἰς κανένα, μὰ εἰς κανένα δὲν θὰ εἴπω,

Ὀμηρείας, ὅτι ἤριστεις εἰς τὰ περισσότερα μαθήματα. Ἐννοῖα σου... Τὸ νέον σου ψευδώνυμον ἀπαράδεκτον. Εὐρὲ κανὲν ἄλλο.

Βεβαίως, *Ἀρχιναύαρχε Θεμιστοκλῆ*, εἶνε ἀληθὲς ὅτι Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες θὰ τελῶνται κατὰ τετραετίαν ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ 1898. Σοῦ ἔσται τὸ φυλλάδιόν ποῦ μου ἐζήτησες.

Διατὶ θέλεις νὰλλάξῃς γρήγορα—γρήγορα τὸ ὠραῖόν σου ψευδώνυμον, *Ἦσυχον Ἀεράκι* ; Νομίζω ὅτι δὲν εἶνε καμμία ἀνάγκη. Ἄν ἐτιμήνης ὅμως, νὰ ἐκλέγῃς κανὲν ἄλλο ἐπίσης ὠραῖον διότι τὰ προτεινόμενα δὲν μου ἤρσαν. Χάρτας πρὸς πώλησιν δὲν ἔχω.

Πολὺ εὐχαρίστης σὲ δέχομαι εἰς τὸν Διαγωνισμόν μου, *Ἐσπερινῇ Γαλήνῃ*, ἀντὶ τοῦ ἀδελτοῦ σου. Αὐτὸ τὸ ψευδώνυμόν σου ἐκλέγω καὶ σου ἀποδίδω τὸ φιλάκι ποῦ μου δίδεις κάθε φορὰν ποῦ με λαμβάνεις, καλὴ μου μικρούλα.

Πῶς μου ἤρσε τὸ τριανταφυλλεῖον χαρτί μετὰ τὸ ἄνθος, ποῦ μου γρίφεις, φίλε μου *Ποδηλατιστά* ! Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ψευδώνυμόν νὰ μὴ το κρατήσῃς. Ἄν δὲν εἶνε ἐγωιστικόν, ὅπως τὸ ἄλλο, εἶνε ὅμως γραμματικῶς πλημμελὲς καὶ ἂν θελήσω νὰ το διορθώσω, θὰ σε συγχύζω μετὰ ἕνα ἄλλον φίλον μου, τὸν *Ἀκάματον Ποδηλάτην*.

Καλὴ ἡ ἐκπληξίς, τὴν ὁποίαν θὰ ἔκαμνες εἰς τοὺς γονεῖς σου, Ἀρθούρε Κόεν, καὶ σὲ συμβουλεύω νὰ θέσῃς τὸ σχέδιόν σου εἰς ἐνέργειαν. Σοῦ ἔσται τὸ φυλλάδιον. Ὡς πρὸς τὸ ἄλλο, θὰ προσπαθῶ νὰ σ' εὐχαριστήσω.

Ἀπὸ ἕνα γλυκὸ φιλάκι στέλλει ἡ Διάπλασις εἰς τοὺς φίλους της : *Ἰνυάετον* (τοῦ ὁποίου ἔλαβα τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Β' Κυριακῇ) Πολυξένην Δεσφύλα (τὸ δεινόν τῆς ὁποίας εἶνε νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς ὠραίαις Ἀθήνας) *Κερκυραϊκὴν Μέλισσαν* (τὰ καλὰ ζῶα τῆς ὁποίας ἔχουν χαιρετισμούς ἀπὸ τὴν Πίσσαν) *Ἀνεμώνην* (τὴν ὁποίαν ἀσπάζονται καὶ αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Ἀνανία) *Φοιδόλητον Κόρη* κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Δι' ἁσέας στέλλονται μέχρι 8 Ἰουλίου 1896

291. Λεξιγριφος.

Ἐὰν εἰς μίαν πρόθεσιν ἐν μέλος σου προσθήσῃς Κρέο-τος θυμὰ γίνεται κ' εὐρὲ το ἂν μπορέσῃς.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Χρυσοῦ Στάχυος

292 Στοιχειόγραφος.

Ἄν τὸν τόνον χαμηλώσῃς καὶ μετὰ κάππα καπελώσῃς,

ἀπ' τὸ ζῦδι χώρησέ με

καὶ 'ς τὸν φούρνο πέταξέ με.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Χλόης τοῦ Κηρύσσου

293 Ρόμβος.

Τὸ πρῶτον καὶ τὸ τέταρτον θὰ εὐρῇς εἰς τὸν [γάτον.

Τὸ δεύτερον σιγὰ—σιγὰ μπορεῖ νὰ σε ξεγδύσῃ. Τὸ τρίτον εὐκόλα θὰ βρῇς ὡς ἐν ἐκ τῶν σχη[μάτων.

Καὶ τᾶνθ μετὰ τὸ τέταρτον μπορεῖ πᾶς νὰ γω[ρίσῃ.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Τικ-Τάν

294 Ἀστήρ.

+ + + Νάντικατασταθῶσιν οἱ σταυροὶ διὰ γραμμάτων ὥστε νάναγινώσκειται καθέτως τὸ ὄνομα θεοῦ, ὁριζοντίως στρατηγοῦ καὶ διαγωνίως πόλεως τῆς Ἑλλάδος καὶ νήσου τοῦ Διγαίου.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιναύαρχου Θεμιστοκλέους

295—297 *Κεκυρυμμένα ὀνόματα νήσων*

1. Μόνος ὁ Θεὸς βασιλεύει ἀσφαλῶς.
2. Ἀπόφευγε τοὺς κόλακας, ὡς κόρακας ὑπόλους.
3. Ἐθιξε σαυτὸν μὴ λέγειν ἀπρεπῇ.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Γεωρ. Καρδαμάκη

298-299. Μεταμορφώσεις.

1. Ὁ *Ἄβκος* δι' 6 μεταμορφ. νὰ γίνῃ ὄνος.
2. Ὁ ὄνος διὰ 4 μεταμορφ. νὰ γίνῃ ἵππος.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Τικ-Τάν

300-303 Μαγικὸν γράμμα.

Δι' ἀντικαταστάσεως ἐνὸς οὐδὲν ποτε γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων, δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶσιν ἕλλαι τόσαι λέξεις : *Υἱός, φίλος, ἄντην, φάκος*.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Κορυφαίου

304. Συνθετικὴ λέξις.

Διὰ τῶν κάτωθι ἑνδεκα συλλαβῶν σχηματίσων ὀργαῖαν παροιμίαν ἐκ πέντε λέξεων :

α-α-ει-μος-νας-ξι-ουκ-πο-ρει-τα-φε.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Περικλ. Σαίφρη

305 Ἑλλητισσύμφωνον.

οοο-ειου-οο-οιο-ε-ου.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Μαρίας τοῦ Φαλάφου